

М О Т И В И

към Проекта на Правилник за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност

Проектът на Правилник за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за данък върху добавената стойност отразява измененията и допълненията в Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС), обнародвани в бр. 95 от 2015 г. на „Държавен вестник“ и някои редакционни промени, наложени от практиката по прилагане на ЗДДС и в съответствие с европейското законодателство в областта на облагането с данък върху добавената стойност (ДДС), както следва:

- С оглед практиката на Съда на Европейския съюз (СЕС), по-конкретно с оглед мотивите на Решение по дело C-210/04 FCE Bank, в Правилника за прилагане на ЗДДС, считано от 28 февруари 2013г., е предвидено предоставянето на услуги между лице, установено на територията на друга държава членка, и негови клонове или структурни звена, установени на територията на страната, както и предоставянето на услуги между лице, установено на територията на страната, и негови клонове и структурни звена, установени на територията на друга държава членка, да се приема за вътрешен оборот, а не за облагаема доставка. Това тълкуване е приложимо и за предоставянето на услуги между клонове или структурни звена, установени на територията на друга държава членка, и клонове или структурни звена в състава на едно и също лице, установени на територията на страната.

В допълнение на гореизложеното, в Решение по дело C-7/13 Skandia America, СЕС стига до извода, че когато централа или клон на един и същ правен субект участва в „ДДС група“, създадена на основание член 11 от Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност (ДДС Директива), заедно с останалите членове на тази група формират едно ново данъчно задължено лице, различно от съставлящите го лица, които прекратяват самостоятелното си съществуване от гледна точка на облагането с ДДС. В този смисъл, на 105-то си заседание ДДС комитетата към Европейската комисия (ЕК) прие общи насоки, приложими за държавите членки относно случаите на доставка на стоки или услуги между централа и клон, съответно между два клона, на един и същ правен субект, които са физически разположени на територията на различни държави членки, и една от страните по доставката участва в „ДДС група“ в държавата членка, в която е разположена. Съгласно насоките при предоставяне на услуга или прехвърляне на стока между централа и клон или между клонове на един и същ правен субект, когато една от страните (доставчик или получател) участва в „ДДС група“ в държавата членка, в която е установена, винаги ще е налице доставка, тъй като за целите на облагането с данък по ДДС Директивата, „ДДС групата“ представлява отделен данъчен субект.

Предвид насоките на ДДС комитетата и посочената съдебна практика е предложено допълнение към действащите разпоредби на правилника само относно трансграничните доставки на услуги между лице и негов клон или структурно звено, съответно между клонове и/или структурни звена в състава на едно лице, доколкото за целите на облагането с ДДС съгласно ДДС Директивата, съответно ЗДДС, при трансграничните доставки на стоки винаги е налице доставка на стока, докато предоставянето на услуги в някои случаи се третира като вътрешен оборот.

- Отстранено е несъответствието между въведеното в правилника правило за определяне на датата на данъчното събитие при доставка на услуга с нормата на член 63 от Директива 2006/112/ЕО. В параграф 3 от диспозитива на Решение на СЕС по дело C-18/13 “Макс Пен” ЕООД е постановено, че ДДС Директивата не допуска национална разпоредба, съгласно която услугата се счита за извършена на датата, на която възникват условията да бъде признат приходът от съответната доставка.
- Във връзка с официално уведомително писмо на ЕК за откриване на процедура по нарушение на правото на Европейския съюз срещу Република България е направено изменение в правилника, което уточнява, че при формиране на данъчната основа на облагаеми с ДДС доставки не се включват такси, събирани за извършваните от нотариуси дейности. В писмото си Комисията критикува установената практиката на българските данъчни и съдебни органи, според която систематичното включване на нотариалните такси в данъчната основа на извършените доставки, изискващи действията на нотариус, не съответства на чл. 73 и 78 от ДДС Директивата. Доколкото разпоредбите на ЗДДС съответстват на директивата, то изменението следва да засегне само Правилника за прилагането му, което да доведе до промяна на данъчната практика, прилагана от националните данъчни и съдебни органи.
- С цел противодействие срещу измамите при трансгранични доставки и улесняване обмена на информация между Национална агенция за приходите и данъчните администрации на други държави членки се въвежда изискване за доказване на вътреобщностна доставка на стоки в писменото потвърждение от получателя или упълномощено от него лице, удостоверяващо, че стоките са получени на територията на друга държава членка, освен името на лицето, предало стоките, да се посочва и длъжностно му качество, както и името на лицето, получило стоките и длъжностното му качество.
- Прецизирана е разпоредбата от правилника, която регламентира упражняването на право на данъчен кредит по отношение на стоки или услуги, придобити по наследство или по завет от данъчно задължено по закона лице, за които не е било налице или не е упражнено право на данъчен кредит, в съответствие с разпоредба на закона, уреждаща липсата на доставка на стоки или услуги при правоприемство в резултат на наследство и завет.
- Предложено е в случаите на регистрация, на повторна регистрация и на правоприемство, когато описът на наличните стоки и услуги, за които данъчно задълженото лице може да упражни право на данъчен кредит, съдържа повече от 5 записа да се подава по електронен път с квалифициран електронен подпис по смисъла на Закона за електронния документ и електронния подпис. Предложението е с цел значително намаляване времето за обработка на описите и минимизиране на риска от грешки при въвеждането на данните. В по-голяма част от случаите описите съдържат повече от 5 записа, което е пречка за своевременното им обработване и води до отлагане във времето на възможността за извършване на справки от страна на органите по приходите, осъществяващи контрол.
- Във връзка с проучвателно писмо на ЕК, получено по системата EU Pilot, относно възможността за откриване на процедура по нарушение срещу Република България е направено изменение в ЗДДС относно начина на закръгляване на коефициента за изчисляване на частичния данъчен кредит. В тази връзка се налага и изменение на приложимото съгласно Правилника за прилагане на закона правило за

закръгляване на коефициента. Съгласно новото правило коефициентът за изчисляване на частичния данъчен кредит ще се закръглява до втория знак след десетичната запетая в посока на следващото по-голямо число, като например при получено число от 0,120..1 до 0,129...9 коефициентът ще е равен 0,13.

- С цел проследимост и идентифициране на стоките и/или услугите, за които регистрираните по закона лица следва да коригират приспаднатия вече данъчен кредит чрез съставяне на протокол, се предлага в този протокол освен предвидената вече в правилника информация, свързана с корекцията, да се посочва и номера и датата на данъчния/те документ/и, по който/които е упражнено правото на приспадане на данъчен кредит.
- С проекта се урежда и начисляването на данък, когато в международен договор, спогодба, споразумение, конвенция или друг подобен договор, по който Република България е страна, ратифициран и обнародван по съответния ред, е предвидено данъкът да се дължи от получател - установено в страната лице. С изменението се уточнява, че когато доставчикът има място на стопанска дейност на територията на страната и по правилата на ЗДДС данъкът се дължи от доставчика, получателят като регистрирано по ЗДДС лице ще поеме това задължение, като начисли данъка с протокол по приложимия ред за начисляване, деклариране и отчитане на начислен ДДС.
- С оглед събиране на данни и контрол от страна на органите по приходите се предлага изменение в справка-декларацията и дневника за продажбите, което предвижда в отделна клетка, съответно колона, регистрираните по ЗДДС лица да декларират начисления от тях данък във връзка с извършени безвъзмездни доставки на стоки и услуги за лични нужди, приравнени съгласно закона на възмездни. В допълнение се предлага поради често допускани грешки от данъчно задължените лица в долния край на справка-декларацията със звездички да се допълнят пояснения относно доставките, които се декларират в клетките на справка-декларацията, в които по технически причини не може да се включи тяхното изчерпателно изброяване, както и относно начисления данък за доставките на стоки или услуги за лични нужди. По този начин информацията, която се декларира в посочените клетки от справка-декларацията, се пояснява и събирането на необходимите за последващ контрол данни се улеснява.
- Проектът съдържа и други промени от технически характер, направени с оглед прецизиране на действащите разпоредби.

За прилагане на предложените промени не са необходими допълнителни бюджетни средства за изграждане на административен капацитет и техническа обезпеченост по осъществяване на правилника и няма да доведат до допълнителна финансова тежест за лицата. Предлаганите промени се очаква да окажат незначителен ефект върху приходите от ДДС, който на този етап не може да бъде изчислен с точност. Ефектът ще се състои в увеличение на размера на ползвания частичен данъчен кредит, доколкото във всички случаи той вече ще се закръглява към по-голямото число до втория знак след десетичната запетая, както и в начисляване на данък върху по-малка данъчната основа, доколкото заплащаните нотариални такси при доставки, при които ще са необходими услугите на нотариус, няма да се включват в нея. С проекта на правилник не се въвеждат в националния правен ред нови норми на правото на Европейския съюз. Предлага се правилникът да влезе в сила в деня на обнародването му с оглед измененията и допълненията, които отразяват измененията и допълненията в ЗДДС, обнародвани в бр. 95 от 2015 г. на „Държавен вестник”, в сила от 1 януари 2016 г.